

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 4P/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3220200658
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Krivulčíková
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2021:3220200658.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica sudkyňou JUDr. Katarínou Krivulčíkovou vo veci starostlivosti súdu o mal. Š. J., nar. XX.XX.XXXX, t.č. D. A. XXX, zastúpeného opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, dieťa rodičov D. J., nar. XX.X.XXXX, bytom W. XXX a otca neuvedeného, za účasti pestúnov X. P. Š., R. XX.XX.XXXX O. K. Š., R. XX.X.XXXX, V. D. A.O. XXX a prokurátora Okresnej prokuratúry Považská Bystrica v konaní o návrhu matky na zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke O. J., bytom W. XXX takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka, svojim návrhom domáhala sa zverenia maloletého Š. do náhradnej starostlivosti svojej matke, starej matke maloletého, O. J. nar. X.X.XXXX. Návrh odôvodnila tým, že nesúhlasí, aby bol maloletý Š. zverený do pestúnskej starostlivosti K. Š.Š., nar. XX.X.XXXX a X. P. Š., nar. XX.XX.XXXX. Uviedla, že jej staršie deti O., N. O. A. J. sú zverení do starostlivosti starej matky O. J., ktorá bude súhlasiť aj so zverením mal. Š. do jej starostlivosti. Po výkone trestu má záujem a chce maloletému vytvoriť podmienky, aby mohla sama požiadať o zverenie Š. do svojej starostlivosti.

2. Stará matka maloletého O. J. sa k návrhu nevyjadrila.

3. Opatrovník doporučil, aby súd návrh zamietol. Uviedol, že mal. Š. bol právoplatným rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zverený do pestúnskej starostlivosti, ktorá si plní svoj účel a nie je dôvod, aby došlo k zmene zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti tak ako žiada matka. Maloletý má k pestúnom vytvorený citový vzťah a akákoľvek zmena by bola pre neho stresujúca. Bolo vykonané šetrenie dňa 8.3.2021 v domácnosti starej matky, ktorá má v náhradnej osobnej starostlivosti ďalších súrodencov maloletého Š., ďalej u nej žije plnoletá sestra maloletého O. J. a plnoletí synovia starej matky s rodinou. Stará matka pri pohovore uviedla, že by chcela zveriť mal. Š. do jej náhradnej osobnej starostlivosti s odôvodnením, že je to „ich krv“ a mal by vyrastať s nimi. Šetrením bolo zistené, že stará matka nemá vytvorené vhodné podmienky pre zverenie mal. Š. do náhradnej osobnej starostlivosti. Má vážne zdravotné problémy, v stredu 10.3.2021 mala ísť na vyšetrenie, nakoľko má problémy s pankreasom. Ohľadom matky stará matka uviedla, že matka by mala žiť niekde v T., nevedela uviesť adresu. Matka je v kontakte s jedným dieťaťom, a to s mal. N. prostredníctvom sociálnej siete. Podľa vyjadrenia starej matky, matka maloletého pravdepodobne užíva omamné látky (fetuje). Opatrovník konštatoval, že stará matka nemá vytvorené vhodné podmienky na riadnu výchovu a starostlivosť, rovnako ani matka ani žiaden z rodinných príslušníkov mal. Š. neprejavil záujem o jeho zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti.

4. Pestúni X.. P. Š.Í.N. O. K. Š. s návrhom nesúhlasili. Uviedli, že mal. Š., ktorý bol zverený rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica do ich pestúnskej starostlivosti, sa adaptoval v ich domácnosti hneď ako do nej prišiel a to koncom mája 2020, kedy bol v ich domácnosti najskôr na dlhodobom pobyte. Maloletý má u nich vytvorené nielen materiálne podmienky ale poskytujú mu všetku lásku a venujú sa mu 24 hodín denne. K maloletému majú veľmi silnú pozitívnu citovú väzbu, majú ho veľmi radi, považujú ho za svojho syna už od prvého dňa ako k nim prišiel. Aj maloletý si k nim vytvoril silný pozitívny vzťah a veľmi silné citové puto, považuje ich za svojich rodičov, oslovuje ich „mama, tato“. Matka v súčasnej dobe maloletého žiadnym spôsobom nekontaktuje, jediné kontakty s matkou mali v čase, keď bola ešte vo výkone trestu odňatia slobody, bolo to niekedy v mesiaci jún - august 2020, a to prostredníctvom videohovorov, od tej doby matka dieťa viac nekontaktovala. Rovnako sa o dieťa nezaujíma ani stará matka, ani nikto z rodinných príslušníkov.

5. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Považská Bystrica doporučila návrh matky zamietnuť, a to s poukazom na vyjadrenia účastníkov konania a výsledky vykonaného dokazovania, z ktorých vyplýva, že súd v konaní o zverení maloletého do pestúnskej starostlivosti dôsledne skúmal všetky okolnosti týkajúce sa záujmu maloletého dieťaťa a rozhodnutie o pestúnskej starostlivosti bolo skutočne v záujme maloletého, pretože účastníci konania si s ním vytvorili pekný citový vzťah a vytvorili mu zázemie pre jeho ďalší sociálny a rodinný rozvoj. Vzhľadom aj na vyjadrenia kolízneho opatrovníka je zrejmé, že stará matka nespĺňa zákonom stanovené podmienky, aby ako rodinnej príslušníčke jej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti a nemá ani osobnostné predpoklady na takéto zverenie.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom pestúnov, kolízneho opatrovníka, prokurátorky Okresnej prokuratúry Považská Bystrica, oboznámením odpovede na lustráciu ZVJS ohľadom matky, odpovede na lustráciu v Registri obyvateľov ohľadom matky, obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 7P/31/2020.

7. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že uznesením Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 3.6.2020, sp. zn. 1P/34/2020 - 133, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 13.7.2020, sp. zn. 6CoP/25/2020 - 157, bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia navrhovateľov 1/ K. Š., nar. XX.X.XXXX a 2/ X.. P. Š., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom A. XXX, tak, že mal. Š. bol dočasne zverený do ich starostlivosti, od 29.5.2020.

8. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 18.11.2020 sp. zn. 7P/31/2020 - 191, právoplatným dňa 8.1.2021, súd zveril mal. Š. J. do pestúnskej starostlivosti K. Š. nar. XX.X.XXXX a X.. P. Š., nar. XX.XX.XXXX, ktorí budú vykonávať osobnú starostlivosť o maloletého v rovnakom rozsahu ako rodičia s tým, že právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok budú mať len v bežných veciach. Zároveň súd určil povinnosť matke prispievať na výživu mal. Š. sumou rovnajúcou sa 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa Zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 372/2004 Z. z..

9. Z odpovede na lustráciu ZVJS mal súd za preukázané, že matka maloletého sa nachádzala od 16.5.2019 do 14.9.2020 vo výkone trestu odňatia slobody, návrhu na zverenie mal. Š. do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky podávala v čase, keď bola umiestnená v ÚVTOS Nitra- Chrenová. V čase rozhodovania súdu o zverení mal. Š. do pestúnskej starostlivosti v konaní 7P/31/2020 sa už matka v evidencii ZVJS nenachádzala. V súčasnej dobe na adrese trvalého pobytu W. XXX nebýva a podľa vyjadrenia jej matky O. J. by sa mala zdržiavať na neznámom mieste v meste T..

10. Z vykonaného dokazovania, a to z výsluchu pestúnov a opatrovníka mal súd za preukázané, že matka sa o maloletého Š. od času, kedy bol umiestnený do domácnosti pestúnov nezaujíma, s maloletým sa nestretáva, mal. Š. kontaktovala iba prostredníctvom video hovorov v mesiaci jún, august 2020, a to v čase, keď bola ešte vo výkone trestu odňatia slobody.

11. Stará matka maloletého O. J. žije v spoločnej domácnosti s ďalšími dvoma súrodencami mal. Š., a to N. O. A., ďalej u nej žije pľnoletá sestra mal. Š.X., O. J. a pľnoletí synovia s rodinou. Podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka stará matka má vážne zdravotné problémy.

12. Z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Považská Bystrica 7P/31/2020, mal súd za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 3.3.2010 č.k. 2P/19/2010-41 súd zveril deti D. J., R.. XX.XX.XXXX, a to maloletú O. J., R.. XX.XX.XXXX, maloletú N. J.Á., R.. XX.XX.XXXX a maloletého A. J., R.. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov O. O. E. J. a matku zaviazal platiť výživné na maloleté deti v minimálnom rozsahu 30 % zo sumy životného minima podľa osobitného predpisu k rukám starej matky. Zároveň súd nariadil nad výchovou maloletých detí dohľad.

13. Z písomného vyjadrenia Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou zo dňa 25.5.2020, vyhotoveného pre účely konania 7P/31/2020 súd zistil, že stará matka má s maloletými deťmi O., N. O. A. výchovné problémy, medzi mal. Š. a jeho súrodencami nie sú nadviazané väzby, nakoľko matka maloletého odišla s mal. Š. z miesta trvalého bydliska do T. v čase, keď mal tento tri mesiace, kde žila túlavým spôsobom života a nekontaktovala sa s maloletými deťmi.

14. Podľa § 44 ods. 1 Zákona o rodine, náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

15. Podľa § 44 ods. 2 Zákona o rodine, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

16. Podľa § 44 ods. 3 písm. a), b), náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), pestúnska starostlivosť

17. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

18. V zmysle § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

19. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

20. Podľa § 48 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o jeho zverení do pestúnskej starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom a spĺňa ustanovené predpoklady (ďalej len „pestún“).

21. Podľa § 52 ods. 1 písm. a)-f) zákona o rodine, pestúnska starostlivosť zaniká dosiahnutím plnoletosti dieťaťa, smrťou maloletého dieťaťa, smrťou pestúna, umiestnením maloletého dieťaťa do ochrannej výchovy alebo nástupom do výkonu trestu odňatia slobody, právoplatným rozhodnutím súdu o

zrušení pestúnskej starostlivosti, rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej pestúnskej starostlivosti.

22. Podľa § 52 ods. 2 zákona o rodine, súd zruší pestúnsku starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak pestún zanedbáva starostlivosť o maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to požiada pestún.

23. Po zhodnotení všetkých skutočností a dôkazov súd dospel jednoznačne k záveru, že návrh matky nie je dôvodný. Náhradnú starostlivosť možno definovať ako dočasné opatrenia, ktoré na seba nadväzujú, navzájom sa podmieňujú a nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, kedy ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. V zmysle § 44 ods. 3 písm. a), b) je jednou z foriem náhradnej starostlivosti pestúnska starostlivosť ako aj zverenie mal. dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča.

24. Je nesporné, že v danom prípade výkon rodičovských práv a povinností zo strany matky zlyhal, nakoľko matka dlhodobo nie je schopná komplexne zabezpečiť starostlivosť o maloletého Š., preto bolo pristúpené k riešeniu vzniknutého stavu formou náhradnej starostlivosti a to rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 18.11.2020, sp. zn. 7P/31/2020 - 191, právoplatným dňa 8.1.2021, ktorým bol mal. Š. zverený do pestúnskej starostlivosti manželov X.. P. Š. a K. Š.N..

25. Matka sa po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody zdržiava na neznámom mieste, žije túlavým spôsobom života, o maloletého sa dlhodobo nezaujíma, a nezúčastnila sa ani konania o zverení maloletého do pestúnskej starostlivosti. Po vykonanom šetrení v domácnosti starej matky bolo zistené, že táto žije v slabých sociálnych pomeroch, jej zdravotný nie je priaznivý, a táto sa stará o tri deti svojej dcéry, s ktorými žije v spoločnej domácnosti. Okrem toho žijú s ňou aj osoby plnoleté v stiesnených bytových pomeroch. V súčasnej dobe od posledného rozhodnutia súdu sa pomery na strane pestúnov maloletého dieťaťa, matky a starej matky žiadnym spôsobom nezmenili. Mal. Š. má v rodine pestúnov vytvorené všetky podmienky pre starostlivosť, pestúni mu poskytujú materiálne ako aj emočné zázemie a majú záujem naďalej sa o mal. starať. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že ponechanie dieťaťa v pestúnskej starostlivosti je v najlepšom záujme dieťaťa, pričom súd nezistil žiaden dôvod pre zrušenie pestúnskej starostlivosti predpokladaný zákonom a ani iný dôvod na zmenu rozhodnutia o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti na náhradnú osobnú starostlivosť starej matky.

26. Vzhľadom na zhora uvedené skutočnosti, za použitia citovaných ustanovení zákona o rodine súd návrh matky zamietol.

27. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 C. m. p..

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Považská Bystrica písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie musí podať podpísané. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný neplní dobrovoľne to, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu (Exekučný poriadok), v prípade výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých podať na príslušný súd návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.